

Informe relatiu a la consulta sobre la compensació dels dies festius que cauen en dissabte respecte als treballadors, personal laboral (no funcionari), de l'Ajuntament X

Antecedents

L'Ajuntament X de les Illes Balears, per mitjà de l'escrit de data _____, que va tenir entrada a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears, plantejava a la Direcció General d'Administracions Públiques una consulta sobre la compensació en dies de vacances dels festius que cauen en dissabte que han sol·licitat els treballadors de l'Ajuntament X, personal laboral (no funcionari), els quals al·leguen el compliment de la Sentència del Tribunal Suprem de 2 de novembre de 1999 per compensar als treballadors afectats per aquesta els festius que cauen en dissabte. L'escrit de l'Ajuntament X manifesta que des que es va fer efectiva aquesta sentència el personal laboral de les Administracions Públiques gaudeix dels dies addicionals que corresponen als dissabtes festius i que els treballadors esmentats també al·leguen que, segons l'Estatut dels Treballadors, es té dret a 14 festius anuals.

Consideracions jurídiques

Amb caràcter previ, cal esmentar que l'informe que s'emet a continuació té caràcter no vinculant, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 83 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

L'escrit de l'Ajuntament X planteja la resolució de dues qüestions: 1) l'aplicació o no al personal laboral d'aquest ajuntament de la Sentència del Tribunal Suprem de 2 de novembre de 1999 per compensar els dies festius que cauen en dissabte i 2) la interpretació sobre el dret a 14 dies de festius anuals.

1. L'aplicació o no al personal laboral d'aquest ajuntament de la Sentència del Tribunal Suprem de 2 de novembre de 1999 per compensar els dies festius que cauen en dissabte.

L'escrit de l'Ajuntament X fa referència a la Sentència del Tribunal Suprem (Sala Social) de 2 de novembre de 1999 en el sentit que aquesta Sentència seria aplicable als treballadors d'aquest ajuntament pel que fa a ser compensats en el cas que una festa laboral coincidís amb dissabte.

Cal dir que la Sentència del Tribunal (Sala Social) de 2 de novembre de 1999 va estimar el recurs de cassació interposat per la confederació sindical de Comissions Obreres de les Illes Balears (CCOO) contra la Sentència dictada el 9 de març de 1999 per la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, que va desestimar la demanda de conflicte col·lectiu formulada per CCOO contra l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La Sentència de 9 de març de 1999 de la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears va desestimar la demanda de conflicte col·lectiu de CCOO en la qual CCOO demanava la concessió als treballadors de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que treballaven amb torn fix als matins de dilluns a divendres un dia lliure per recuperar cada un d'aquells festius que cauen en dissabte i coincideixen amb el seu dia lliure setmanal, d'acord amb allò que establí l'article 35 del Conveni col·lectiu del personal laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de l'any 1995. Per tant, CCOO va plantejar aquesta demanda en fonamentació a l'article 35 del Conveni col·lectiu esmentat.

La Sentència del Tribunal Suprem (Sala Social) de 2 de novembre de 1999 estima el recurs de cassació interposat per la confederació sindical de Comissions Obreres de les Illes Balears (CCOO) contra la Sentència dictada el 9 de març de 1999 per la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears. Per estimar aquest recurs, el fonament de dret segon de la Sentència esmentada del Tribunal Suprem es basa en el fet que en l'article 35 del Conveni col·lectiu del personal laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'ordena la recuperació de les festes que cauen en el dia lliure setmanal de cada treballador (que estigui al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma) i, així, el fonament de dret esmentat diu literalment que (s'han destacat en versaletes els punts de més interès):

[...]. En resumen se llega a la conclusión de que LOS NEGOCIADORES QUISIERON QUE LOS TRABAJADORES AFECTOS POR EL CONVENIO COLECTIVO, PUDIERAN DISFRUTAR DE TANTAS FIESTAS COMO LAS QUE HUBIERAN SIDO OFICIALMENTE RECONOCIDAS COMO TALES. Para ello, si su día de descanso coincide con el festivo se les otorgaría otro en compensación. [...]

Per tant, la Sentència del Tribunal Suprem esmentada estima la demanda de CCOO i condemna a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a concedir als treballadors

al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma que prestin els seus serveis en torn fix de matí, entre dilluns i divendres, un dia lliure per recuperar cada un d'aquells festius que cauen en dissabte i que coincideixen amb el seu dia lliure setmanal, i això ho fa d'acord amb l'últim paràgraf de l'article 35 del Conveni col·lectiu del personal laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de l'any 1995.

Així, la Sentència esmentada del Tribunal Suprem es fonamenta en l'article 35 del Conveni col·lectiu de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest Conveni s'aplica al personal laboral de la Comunitat Autònoma, entre el qual no es troba el personal de l'Ajuntament X. Per tant, ni el Conveni esmentat ni la interpretació de la Sentència del Tribunal Suprem sobre el Conveni esmentat és d'aplicació al personal de l'Ajuntament X, ja que aquest no està inclòs dins l'àmbit del Conveni.

A més, cal dir que aquesta Sentència del Tribunal Suprem tampoc és d'aplicació a la resta del personal laboral al servei de les administracions públiques ja que, com s'ha acabat d'exposar, reconeix el dret a concedir als treballadors que estiguin al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma que prestin els seus serveis en torn fix de matí, entre dilluns i divendres, un dia lliure per recuperar cada un d'aquells festius que cauen en dissabte i que coincideixen amb el seu dia lliure setmanal, i, per reconèixer aquest dret es fonamenta en l'article 35 del Conveni col·lectiu al personal laboral al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Conveni que només inclou com a personal al qual s'aplica el personal laboral de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. La interpretació sobre els 14 dies de festius anuals.

Entre el personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears es troba el personal laboral, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 189 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears (BOIB núm. 186 ext., de 27 de desembre). L'apartat 2 de l'article esmentat, en les lletres *c* i *d*, classifica el personal laboral en personal laboral fix i personal laboral temporal, respectivament.

En relació amb la regulació del personal laboral al servei de les entitats locals de les Illes Balears, l'apartat 2 de l'article 190 de la Llei 20/2006 disposa que:

El personal laboral al servei de les entitats locals es regeix pel conveni col·lectiu que correspongui, per la resta de normativa laboral i pels preceptes de la legislació autonòmica de funció pública que li són aplicables.

Respecte a les festes laborals, l'apartat 2 de l'article 37 del Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors (BOE núm. 75, de 29 de març) diu literalment que:

Las fiestas laborales, que tendrán carácter retribuido y no recuperable, no podrán exceder de catorce al año, de las cuales dos serán locales. En cualquier caso se respetarán como fiestas de ámbito nacional las de la Natividad del Señor, Año Nuevo, 1 de mayo, como Fiesta del Trabajo, y 12 de octubre, como Fiesta Nacional de España.

Respetando las expresadas en el párrafo anterior, el Gobierno podrá trasladar a los lunes todas las fiestas de ámbito nacional que tengan lugar entre semana, siendo, en todo caso, objeto de traslado al lunes inmediatamente posterior el descanso laboral correspondiente a las fiestas que coincidan con domingo.

Las Comunidades Autónomas, dentro del límite anual de catorce días festivos, podrán señalar aquellas fiestas que por tradición les sean propias, sustituyendo para ello las de ámbito nacional que se determinen reglamentariamente y, en todo caso, las que se trasladen a lunes. Asimismo, podrán hacer uso de la facultad de traslado a lunes prevista en el párrafo anterior.

Si alguna Comunidad Autónoma no pudiera establecer una de sus fiestas tradicionales por no coincidir con domingo un suficiente número de fiestas nacionales podrá, en el año que así ocurra, añadir una fiesta más, con carácter de recuperable, al máximo de catorce.

L'apartat 2 de l'article 37 de l'Estatut dels treballadors no garanteix 14 dies de descans en concepte de festes anuals, sinó que en les dates esmentades no hi ha obligació de treballar, i l'única possibilitat prevista per l'Estatut és que el Govern traslladi als dilluns totes les festes d'àmbit nacional que tinguin lloc entre setmana i, en tot cas, és objecte de trasllat al dilluns immediatament posterior el descans laboral corresponent a les festes que coincideixen amb diumenge, però no passa el mateix amb aquelles que coincideixen amb dissabte. Així, si un festiu anual coincideix amb dissabte i aquest dissabte és el dia de descans del treballador o és un dissabte laborable, l'únic dret reconegut per l'Estatut és que el treballador no té obligació de treballar en aquell dissabte, però la qüestió de ser compensat a causa que el dia festiu hagi caigut en dissabte dependrà del seu reconeixement per mitjà del conveni col·lectiu corresponent.

Aquesta conclusió sobre les 14 festes anuals es fonamenta en les sentències de l'Audiència Nacional (Sala Social) de 3 de febrer de 1997 i del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia a Màlaga (Sala Social) de 18 de desembre de 2000.

El fonament segon de la Sentència de l'Audiència Nacional (Sala Social) de 3 de febrer de 1997 diu que (s'han destacat en versaletes els punts de més interès):

[...]. Para reclamar el derecho a descanso compensatorio parte el demandante del error de base que supone considerar las fiestas anuales como días de descanso retribuido, de tal manera que si coinciden con un día en que no había obligación de trabajar por otra razón, el empresario está obligado a conceder otro día de descanso para el disfrute real de las 14 fiestas anuales; las fiestas no responden a la finalidad que le atribuye el demandante, sino que se trata de efemérides o celebraciones que el legislador considera como días no laborables para su adecuada conmemoración, es decir, en ellos se exime a los trabajadores de la obligación que sobre ellos pesa de prestar servicios y que, de no mediar ese privilegio, debieran prestarlos en tales fechas, así es que LA FINALIDAD QUE PERSIGUE EL ARTÍCULO 37.2 DEL ESTATUTO DE LOS TRABAJADORES (RCL 1995\997) SE ALCANZA SIEMPRE QUE EN ESAS FECHAS SE EXCUSE A LOS TRABAJADORES DEL DEBER DE PRESTAR SERVICIOS, bien por aplicación de esta norma, bien porque concurren otras causas que exoneran a los trabajadores de su obligación de trabajar. LA LEY NO GARANTIZA 14 DÍAS DE DESCANSO EN CONCEPTO DE FIESTAS ANUALES, SINO QUE EN LAS FECHAS SEÑALADAS NO HAY OBLIGACIÓN DE TRABAJAR, y a lo único que autoriza el artículo 37.2 citado es a que el Gobierno traslade a los lunes todas las fiestas de ámbito nacional que tengan lugar entre semana, SIENDO, EN TODO CASO, OBJETO DE TRASLADO AL LUNES INMEDIATAMENTE POSTERIOR EL DESCANSO LABORAL CORRESPONDIENTE A LAS FIESTAS QUE COINCIDAN CON DOMINGO, PERO NO OCURRE LO MISMO CON AQUELLAS QUE COINCIDAN CON SÁBADOS.

[...]

L'argumentació que fa aquesta Sentència de l'Audiència Nacional és recollida també per la Sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia a Màlaga (Sala Social) de 18 de desembre de 2000.

Per tal que el personal laboral d'una administració pública pugui ser compensat pels dies festius que cauen en dissabte, serà necessari que aquest dret sigui reconegut pel conveni col·lectiu aplicable al personal laboral d'aquella administració.

Així, per determinar si el personal laboral de l'Ajuntament X pot compensar els dies festius que cauen en dissabte caldrà saber si alguna clàusula del Conveni del personal laboral de l'Ajuntament X preveu aquesta compensació.

En conseqüència, per determinar si s'han de compensar els dies festius que cauen en dissabte al personal laboral de l'Ajuntament X, s'hauria de comprovar si en el

conveni col·lectiu del personal laboral de l'Ajuntament X hi ha cap clàusula o disposició que reconegui el dret a compensar els dies festius que causen en dissabte.

Conclusions

1. La Sentència del Tribunal Suprem (Sala Social) de 2 de novembre de 1999 no és aplicable al personal laboral de l'Ajuntament X, ja que aquesta Sentència reconeix el dret a compensar dies festius al personal laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb allò que preveu l'article 35 del Conveni col·lectiu de la Comunitat, el qual no inclou dins el seu àmbit d'aplicació al personal laboral de l'Ajuntament X. A més, aquesta Sentència tampoc no és aplicable al personal laboral d'altres administracions públiques ja que, com s'ha esmentat, es refereix únicament al personal laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. Els 14 dies de festius anuals reconeguts per l'apartat 2 de l'article 37 de l'Estatut dels treballadors no suposen que l'Estatut garanteix 14 dies de descans en concepte de festes anuals, sinó que en les dates esmentades no hi ha obligació de treballar. En tot cas, d'acord amb l'Estatut dels treballadors, són objecte de trasllat al dilluns immediatament posterior el descans laboral corresponent a les festes que coincideixen en diumenge, però no passa el mateix amb aquelles festes que coincideixen en dissabte.
3. Per tal que el personal laboral de l'Ajuntament X pugui gaudir del dret a compensar els dies festius que coincideixen en dissabte serà necessari que es reconegui aquesta compensació en el conveni col·lectiu de l'Ajuntament X.

Palma, 22 de maig de 2009